

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
IT-02-54-T
Datum: 28. februar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 28. februara 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRISTUP *EX PARTE*
PODNEŠCIMA U PREDMETU *SLOBODAN MILOŠEVIĆ* (PRESRETNUTI
RAZGOVORI VEZANI ZA SREBRENICU)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za pristup *ex parte* podnescima u predmetu *Slobodan Milošević* koji se odnose na presretnute razgovore vezane za Srebrenicu", koji je optuženi podnio 19. januara 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku po njemu.

I. Kontekst i argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu, zavedenom i u ovom predmetu i u predmetu *Slobodan Milošević*, traži pristup *ex parte* podnescima u predmetu *Slobodan Milošević* "koji se odnose na zahteve tužilaštva da se Sjedinjenim Državama izdaju obavezujući nalozi za pribavljanje presretnutih razgovora vezanih za Srebrenicu".¹ U prilog tome, on se poziva na nedavno objavljen prikaz knjige, čiji je autor Geoffreyju Nice, koji je ranije radio u timu tužilaštva u predmetu *Milošević*, gdje se navodi da su Sjedinjene Države (dalje u tekstu: SAD) imale nadzor nad presretnutim telefonskim razgovorima između Slobodana Miloševića i Ratka Mladića vezanim za događaje u Srebrenici u julu 1995. godine (dalje u tekstu: presretnuti razgovori vezani za Srebrenicu) i da je tužilaštvo nastojalo da dođe do njih, ali da je na kraju odustalo.² Optuženi tvrdi da namjerava podnijeti zahtjev za izdavanje obavezujućeg naloga kojim se SAD upućuje da mu dostavi presretnute razgovore vezane za Srebrenicu, te da mu je, "da bi zahtjev što preciznije formulisao", potrebno da ima pristup *ex parte* podnescima tužilaštva u vezi s tim presretnutim razgovorima u predmetu *Milošević*.³ Optuženi takođe napominje da je već pretražio sve povjerljive *inter partes* dokumente iz predmeta *Milošević*, ali da nije našao nikakve informacije o nastojanjima tužilaštva da dođe do presretnutih razgovora vezanih za Srebrenicu.⁴ Pored toga, on napominje da je još 2. juna 2009. godine zatražio od SAD-a presretnute razgovore vezane za svoju komunikaciju tokom događaja u Srebrenici, ali da mu SAD nije dostavio nikakve takve dokumente.⁵

¹ Zahtjev, par. 1.

² Zahtjev, par. 2-3, Dodatak A.

³ Zahtjev, par. 4-5.

⁴ Zahtjev, par. 6.

⁵ Zahtjev, par. 4.

2. Dana 28. januara 2011. godine tužilaštvo je podnijelo “Odgovor tužilaštva na zahtjev za prisutp *ex parte* podnescima u predmetu *Slobodan Milošević* koji se odnose na presretnute razgovore vezane za Srebrenicu” (dalje u tekstu: *Odgovor*). *Odgovor* je podnesen na javnom osnovu, ali je uz njega priložen povjerljivi i *ex parte* dodatak. Tužilaštvo u *Odgovoru* tvrdi da zahtjev treba odbiti jer (i) tužilaštvo nikad nije podnijelo zahtjev da se SAD-u izda obavezujući nalog kako bi pribavilo presretnute razgovore vezane za Srebrenicu i (ii) jer optuženi nije pokazao legitimnu forenzičku svrhu u vezi s navedenim *ex parte* podnescima.⁶ Objašnjavajući stavku (ii), tužilaštvo tvrdi da optuženi nije pokazao “kako njegov interes da dobije te informacije odnosi prevagu nad privatnošću, interesom javnosti ili interesima bezbjednosti strane kojoj je odobren status *ex parte*”.⁷ Tužilaštvo takođe tvrdi da bi “za dobijanje konkretnih činjeničnih informacija koje traži optuženi bilo razumljivije i primjerenije” direktno zatražiti od tužilaštva “izvore na koje ono upućuje u svim takvim zahtjevima vezanim za [SAD]” ili pristup “samo onim dijelovima *ex parte* podnesaka tužilaštva koji sadrže njegove činjenične navode”.⁸

3. Tužilaštvo je iznijelo dodatne argumente u svom povjerljivom i *ex parte* dodatku *Odgovoru*, ali ih Vijeće neće ovdje rezimirati.

4. Dana 31. januara 2011. godine optuženi je tužilaštvu uputio dopis (dalje u tekstu: *Dopis*), o kojem je obaviješteno i Vijeće, i naveo da je, “umjesto da zatraži odobrenje za ulaganje replike i spekulise o situaciji,” odlučio da, na osnovu pravila 66(B), zatraži: sve podneske iz predmeta *Milošević* koji se odnose na nastojanja tužilaštva da pribavi relevantne presretnute razgovore ili druge informacije koje bi mogle ukazati na postojanje tih presretnutih razgovora; (ii) podneske na koje upućuje Geoffrey Nice u svom članku; (iii) sve informacije u posjedu tužilaštva koje bi mogle ukazivati na postojanje pomenutih presretnutih razgovora.⁹

⁶ *Odgovor*, par. 1.

⁷ *Odgovor*, par. 4.

⁸ *Odgovor*, par. 5.

⁹ *Dopis optuženog*, 31. januar 2010. godine.

II. Mjerodavno pravo

5. Vijeće napominje da je na Međunarodnom sudu uvriježeno načelo da se postupci u najvećoj mogućoj mjeri vode na javan način.¹⁰ Uz to, Vijeće primjećuje da, uopšteno govoreći, “strana uvijek ima pravo da traži materijal iz bilo kojeg izvora za pomoć u pripremi izvođenja dokaza”.¹¹ Međutim, u izuzetnim okolnostima, vijeće može ograničiti pristup javnosti, kao i pristup neke strane u postupku, izvjesnim materijalima, u skladu s odredbama iz Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).¹² Taj povjerljivi materijal može biti svrstan u tri kategorije: *inter partes*, *ex parte* i materijal na osnovu pravila 70.

6. Pri odlučivanju o pristupu povjerljivom materijalu, Međunarodni sud mora "pronaći ravnotežu između prava strane da ima pristup materijalu za pripremu dokazivanja svoje teze i potrebe da se jamči zaštita svjedoka".¹³ Utvrđeno je da strana u postupku može dobiti pristup povjerljivom materijalu iz drugog predmeta kao pomoć za pripremu izvođenja dokaza ako je (a) “identifikovana ili opisana opšta priroda” traženog materijala i (b) ako postoji “legitimna forenzička svrha” za takav pristup.¹⁴

¹⁰ Pravilo 78 predviđa sljedeće: “Svi postupci pred pretresnim vijećem, osim samog vijećanja sudija, otvoreni su za javnost ukoliko nije drugačije predviđeno”.

¹¹ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po zahtjevu žalilaca Darija Kordića i Marija Čerkeza za pomoć Žalbenog vijeća u dobivanju pristupa žalbenim podnescima i nejavnim postpretresnim podnescima i transkriptima u predmetu *Tužilac protiv Blaškića*, 16. maj 2002. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blaškić*), par. 14; *Tužilac protiv Brdanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima iz predmeta *Brdanin*, 24. januar 2007. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brdanin*), par. 10.

¹² *Tužilac protiv Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-PT, Odluka po zahtjevu Vlastimira Đorđevića za pristup svim materijalima u predmetu *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66, 6. februar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Đorđević*), par. 6.

¹³ *Tužilac protiv Hadžihasanovića i Kubure*, predmet br. IT-01-47-AR73, Odluka po žalbi na odbijanje zahtjeva da se odobri pristup povjerljivim materijalima iz drugog predmeta, 23. april 2002. godine, str. 2.

¹⁴ Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevima za pristup povjerljivom materijalu, 16. novembar 2005. godine (dalje u tekstu: Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*), par. 11; *Tužilac protiv Mrkšića i Šljivančanina*, predmet br. IT-95-13/1-A, Odluka po zahtjevu Veselina Šljivančanina za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Kordić i Čerkez*, 22. april 2008. godine, par. 7; v. takode *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, Nalog po zahtjevima odbrane za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetima *Tužilac protiv Blaškića i Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, 7. decembar 2005. godine (dalje u tekstu: Nalog u predmetu *Delić*), str. 6.

7. Prvi uslov nije posebno složen. Žalbeno vijeća je bilo mišljenja da zahtjevi za pristup "svim povjerljivim materijalima" mogu biti dovoljno konkretni da bi zadovoljili kriterijum vezan za identifikovanje.¹⁵

8. Što se tiče drugog uslova, kriterijumi za pristup su različiti za svaku od kategorija povjerljivog materijala. Kad je riječ o povjerljivom *inter partes* materijalu, "legitimna forenzička svrha" objelodanjivanja u daljim postupcima je pokazana ukoliko podnosilac zahtjeva može dokazati da je dotični materijal relevantan i od suštinskog značaja.¹⁶ Relevantnost se može utvrditi "dokazivanjem nekusa između predmeta molioaca i predmeta iz kojih su materijali zatraženi".¹⁷ Da bi se utvrdio nekus, potrebno je da podnosilac zahtjeva pokaže postojanje "geografskog, vremenskog ili drugog relevantnog preklapanja" između dva postupka.¹⁸ Što se tiče uslova da materijal bude od suštinskog značaja, strana koja ga traži mora pokazati da postoje "dobri izgledi da predmetni materijal suštinski pomogne podnosiocu zahtjeva u pripremanju njegovog predmeta".¹⁹ Taj kriterijum ne ide dotle da iziskuje od podnosioca zahtjeva da pokaže da bi dotični materijal vjerovatno predstavljao prihvatljiv dokaz.²⁰

9. Žalbeno vijeće je bilo mišljenja da je povjerljivi *ex parte* materijal "višeg stepena povjerljivosti" jer sadrži informacije koje nisu objelodanjene drugoj strani u postupku "zbog bezbjednosnih interesa neke države, drugih javnih interesa ili privatnih interesa

¹⁵ Zahtjev, par. 3; Odluka u predmetu Brdanin, par. 11; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevu Momčila Perišića za pristup povjerljivom materijalu u predmetu *Blagojević i Jokić*, 18. januar 2006. godine, par. 8; *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Odluka po zahtjevu odbrane Rasima Delića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Blaškić*, 1. jun 2006. godine, str. 12.

¹⁶ V. Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 11; v. takode Nalog u predmetu *Delić*, str. 6; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7.

¹⁷ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka po Haradinajevom zahtjevu za pristupom, Balajevom zahtjevu za spajanjem i Balajevim zahtjevom za pristupom povjerljivim materijalima u predmetu *Limaj*, 31. oktobar 2006. godine, par. 7; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7.

¹⁸ V. Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 15; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Hadžihasanovića, Alagića i Kubure za pristup povjerljivom prapatnom materijalu, transkriptima i dokaznim predmetima u predmetu *Kordić i Čerkez*, 23. januar 2003. godine, str. 4; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7.

¹⁹ Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 11; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7; Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14.

²⁰ Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7.

neke osobe ili institucije”, te da stoga “strana u čije je ime odobren *ex parte* status uživa zaštićeni stepen pouzdanja da *ex parte* materijal neće biti objelodanjen”.²¹

III. Diskusija

10. Kao što je navedeno gore u tekstu, optuženi je podnio Zahtjev ovom Vijeću i Vijeću u predmetu *Sobodan Milošević*. Pošto je predmet *Milošević* okončan 14. marta 2006. godine,²² u predmetu *Milošević* trenutno ne postupa nijedno vijeće, te je stoga, u skladu s pravilom 75(G)(ii), primjereno da ovo Vijeće rješava Zahtjev.

11. Što se tiče suštine Zahtjeva i pitanja da li je optuženi zadovoljio kriterijume za pristup traženim *ex parte* podnescima, Vijeće smatra da bi se zahtjev mogao odbaciti na temelju uvjeravanja tužilaštva da podnesci, kako ih je precizirao optuženi, ne postoje. Međutim, u svjetlu dopisa optuženog upućenog tužilaštvu, Vijeće je svjesno činjenice da bi to optuženog moglo naprosto navesti da podnese još jedan zahtjev, u skladu s onim iz Dopisa, u kojem je zatražio sve *ex parte* podneske koji se odnose na nastojanja tužilaštva da dođe do presretnutih razgovora vezanih za Srebernicu. Shodno tome, Vijeće će, imajući u vidu Zahtjev i Dopis, razmotriti da li je optuženi zadovoljio kriterijume za pristup tim *ex parte* podnescima.

12. Vijeće se uvjerilo da je optuženi dovoljno konkretno identifikovao traženi materijal. Kad je riječ o legitimnoj forenzičkoj svrsi pristupa, Vijeće smatra da po pitanju događaja u Srebrenici postoji značajno geografsko i vremensko preklapanje između ovog predmeta i predmeta *Milošević*, te da je stoga utvrđen dovoljan neksus između ta dva predmeta.²³

²¹ *Tužilac protiv Brale*, predmet br. IT-95-17-A, Odluka po zahtjevima za pristup *ex parte* dijelovima žalbenog spisa i za objelodanjivanje materijala koji sadrži olakšavajuće faktore, 30. avgust 2006. godine, par. 17; *Tužilac protiv Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po Zahtjevu odbrane Franka Simatovića za pristup transkriptima, dokaznim predmetima, dokumentarnim dokazima i podnescima strana u predmetu *Simić i drugi*, 12. april 2005. godine, str. 4; *Tužilac protiv Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Krajišnik*, 21. februar 2007. godine, str. 5; Odluka u predmetu *Brdanin*, par 14.

²² V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Nalog za obustavu postupka, 14. mart 2006. godine.

²³ Vijeće je to već zaključilo u vezi sa zahtjevom optuženog za pristup povjerljivim *inter partes* materijalima iz predmeta *Milošević*. Vijeće je takođe zaključilo da se takav pristup odnosi i na povjerljive

13. Kad je riječ o posljednjem dijelu kriterijuma za pristup povjerljivim i *ex parte* materijalima, Vijeće podsjeća na prijedlog tužilaštva da optuženi zatraži konkretne činjenične informacije u posjedu tužilaštva, koje eventualno ukazuju na postojanje presretnutih razgovora vezanih za Srebrenicu, ili dijelove *ex parte* podnesaka koji bi mogli biti u posjedu tužilaštva, a povezani su s presretnutim razgovorima vezanim za Srebrenicu. Na taj način, po svemu sudeći, ne bi bilo potrebe da optuženi ima pristup svim kompletnim *ex parte* podnescima u posjedu tužilaštva kako bi formulisao svoj zahtjev SAD-u. Pored toga, optuženi nije pokazao zašto njegov interes da dođe do *ex parte* podnesaka odnosi prevagu nad interesima strane u čije ime je odobren status *ex parte*. Sve gore izneseno navodi Vijeće na zaključak da optuženom ne treba odobriti pristup traženim podnescima.

IV. Dispozitiv

14. U skladu s tim, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 75 Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 28. februara 2011. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

inter partes podneske iz tog predmeta. V. Odluka po zahtjevu za pristup povjerljivim materijalima u predmetima u kojima je okončan postupak, 5. jun 2009. godine, par. 14, 20-22, 32(bb).